

mildest talt noget Løs Samvittighed. Jeg skal forøvrigt slutte dette Gjenvar med at sige det ærede Medlem for Frederiksborg Amt, at det, han har sagt, personlig fra min Side skal være ham tilgivnet. — Jeg kan ikke undlade endnu at fremsætte en lille Bemærkning med Hensyn til den saakaldte lempelige Afløsning af Tjenden. Her er talt om, at en saadan lempelig Afløsning med Nødvendighed skulde forudfatte, at der ikke blev ydet det fulde Vederlag for samme, men jeg tror, at man i denne som i flere andre Henseender hænger sig i Ordene. Jeg for mit Vedkommende vil aldrig stemme for nogen Afløsning af Tjenden, som ikke er lempelig, men paa den anden Side tror jeg ogsaa, at jeg neppe nogeninde kan komme til den Anskuelse, at det er rigtigt at afløse Tjenden, naar det ikke sker imod fuldt Vederlag. Kæmpelse og Lempe ere jo imidlertid to Ting, thi der kan være mange Kæmpelser i Formen for en saadan Afløsning, der i Birkeligheden ere Kea itetslemper ligeoverfor Yderne, og saadanne Lemper haaber jeg, at Thinget i sin Tid kan gaa ind paa. Forøvrigt kan der jo være Væsen tilstede med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Vederlaget skal ansættes til det 20-dobbelte eller det 25-dobbelte Beløb. Hvad jeg her forøvrigt vil sige, er, at man er kommen for tidlig frem med denne Bussmand, den lempelige Afløsning. Jeg vil give ærede Modstandere her i Salen et Raad; om de ville følge det, veed jeg ikke, men jeg haaber, at de ikke ville følge det. Det er det, at de, naar de ville komme med Bussmand, ikke skulle gjøre det før i det sidste Dieblit, thi da kan der være bedre Haab om at huse Folk. Jeg tror ikke, at denne Tale om den lempelige Afløsning i nogen Maade vil huse enten Flertallet i denne Sal eller Velgerne udenfor Salen, fra at fremme deres Formaal paa den efter Tid og Omstændigheder bedste Maade.

Formanden: Det ærede Medlem havde i de Ytringer, der ere faldne, nogen Anledning til de personlige Betragtninger, han fremsatte, saa jeg fandt det ikke rigtigt at standse det ærede Medlem; men med Hensyn til den senere Forhandling vil jeg bede ærede Medlemmer erindre, at det ikke er Medlemmers tidligere Færd i denne Sag og endnu mindre deres Færd i andre Sager, som ligger for til Forhandling her.

H. G. Olsen: Jeg vil kun svare det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), at han aldeles ikke maa have hørt, hvad jeg har sagt, naar han udtalte, at jeg havde blandet den første kristne Tid sammen med vor nuværende Tilstand. Nei, jeg sagde udtrykkelig, at jeg ikke vilde indlade mig paa at undersøge, hvor stor eller hvor liden Kristelighed der er i denne Tilstand, men derimod udtalte jeg, at der endnu er enkelte Tilfælde, hvori Forholdet imellem

Menighedsmedlemmerne og deres Præst er et Kjerlighedforhold. Tør det ærede Medlem benegte dette, eller tror han, at al Kristendom er viist ud af Folketirken, saaledes at der slet intet af den findes indenfor den? Jeg tror det ikke, og derfor udtalte jeg som min Overbevisning, at det var altfor meget imod den første kristne Tids Opfattelse, naar man vilde forbyde saadanne Menighedsmedlemmer at yde Kjerligheds-gaver til deres Præst. Med den Opfattelse, som det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) har om Flertallets Forslag, idet han mener, at det slet ikke derved er forbudt saadanne Medlemmer at give deres Præst en Kjerligheds-gave, ser jeg ikke, hvorfor det ærede Medlem ikke kan være fornøjet med den Redaktion, vi have foreslaet, nemlig at det kun skal være forbudt Præsten at forlange eller fordrø nogen Gave. Det forekommer mig, at denne Sag er udtømt, naar man bestemmer, at det under Straf skal være Præsten forbudt at forlange nogen Gave. — Med det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) skal jeg iøvrigt snart blive færdig. Jeg skal ikke indlade mig paa hans lange Historie om, hvad der skete; da han stillede mig paa et „demokratisk Grundlag“ osv. osv.; dette skal jeg skænke ham og slet ikke indlade mig paa. Det ærede Medlem har stor Tilbøjelighed til at tale paa hele Landets Vegne, saaledes som jeg allerede en Gang tidligere har bemærket. Han forjikkre os, at Alle vi Valgkandidater nok skulle blive nødte til paa Valgtribunerne at tiltræde Flertallets Forslag om Pengeløn til Præsterne; men jeg skal sige det ærede Medlem, at jeg paa Valgtribunen sidste Gang har udtalt mig saaledes, at jeg kunde tage hvilket som helst af de to foreliggende Lovforslag, naar de enkelte Bestemmelser i Forslagene ellers tiltalte mig. Saaledes har jeg udtalt mig to Gange; derpaa er jeg valgt, og jeg skal ikke tredie Gang udtale mig paa anden Maade, om jeg saa bliver valgt eller ikke. Det ærede Medlem veed saa god Besked med, hvad der foregaar paa alle Valgtribuner og hvad der vil foregaa der; men heller ikke derpaa skal jeg indlade mig, og navnlig skal jeg ikke udtale mig paa den Maade, som det ærede Medlem gjorde. Naar det ærede Medlem dernæst mente, at jeg havde gjort mig til Løff for fanatisk Angreb paa ham i nogle samvittighedsløse Blade, tør jeg paa Wresord forjikkre ham, at jeg ikke har set noget eneste Angreb paa ham i Anledning af den omtalte Sag; men jeg har været tilstede her, jeg har hørt hans Ord, og jeg har set Rigsdagstidenden referere dem, men det er ikke et „samvittighedsløst“ Blad. At det ærede Medlem skænkede mig den „saarende Bemærkning“, jeg skulde være kommen med, skal være mig hjært, men jeg lægger forresten ikke saa overordentlig stor Vægt paa denne Tilgivelse; thi at berette en Kjendsgjerning, tror jeg ikke er nogen Fornærmelse. Naar det ærede Medlem vilde bortforklare denne